

ZÁPIS: Pilotní výzva k testování kritérií značky společného Evropského diplomu a právního statutu aliancí VŠ institucí

Datum:	28. června 2022
Místo konání:	online
Program:	záznam a prezentace
Zapsal/a:	Bára Sobotková, konzultantka pro vzdělávání

1

Dne 28. června uspořádalo generální ředitelství pro vzdělávání, mládež, sport a kulturu Evropské komise (GŘ EAC) ve spolupráci s výkonnou agenturou EACEA webinář k **nové pilotní výzvě k testování nástrojů**, které mají posílit mezinárodní spolupráci vysokoškolských (VŠ) institucí. Výzva byla vypsána v rámci programu Erasmus+ a zveřejněna na portálu [FTOP](#). Žádosti je možné podávat **do 6. října 2022, 17:00**, a to ve dvou na sobě nezávislých tématech:

- **Téma 1:** Testování kritérií pro značku společného Evropského diplomu
- **Téma 2:** Testování institucionalizovaných nástrojů pro evropskou spolupráci s cílem prozkoumat proveditelnost možného evropského právního statutu aliancí VŠ institucí

Politický kontext a hlavní cíle

Vanessa Debiais-Sainton (GŘ EAC) v úvodu webináře zasadila výzvu do širšího politického kontextu. Zmínila, že debata o potřebě zjednodušit uznávání mezinárodních vzdělávacích zkušeností má kořeny už v [závěrech Rady z prosince 2017](#). Výrazně se však posunula zejména v minulých měsících, jelikož v dubnu byly přijaty [doporučení Rady o zefektivnění spolupráce v oblasti evropského vysokoškolského vzdělávání](#) a [závěry Rady o evropské strategii a posílení postavení VŠ institucí pro budoucnost Evropy](#). Oba dokumenty vyzývají k prozkoumání potřeb a proveditelnosti právního statutu univerzitních aliancí a společného Evropského diplomu. Tyto pilotní aktivity jsou zároveň vytyčeny jako dvě ze čtyř klíčových iniciativ v [Evropské strategii pro univerzity](#), kterou vydala Evropská komise letos v lednu.

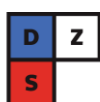
Debiais-Sainton zdůraznila, že obě iniciativy přispějí k formování evropského VŠ sektoru, a je tudíž důležité, aby se na nich podílela jak Komise, tak členské státy a jejich národní autority a samotné VŠ instituce či studentské organizace. Zároveň jsou na naprosto dobrovolné bázi.

Cílem **Tématu 1** je zkoumat a testovat sadu společných kritérií, která by mohla umožnit zavedení značky pro společný Evropský diplom (a potenciálně i společného diplomu). Tato značka má být doplňkovým certifikátem udělovaným absolventům společných mezinárodních programů (tj. realizovaných několika VŠ institucemi z různých zemí). **Debiais-Sainton** dále objasnila nejčastější dotazy:

- značka nebude náhražkou národních či společných diplomů, ale jejich dobrovolným doplňkem;
- značka nebude udělována Komisí, ale na národní, regionální či institucionální úrovni;
- na tvorbě kritérií se budou spolupodílet Evropská komise, členské státy i VŠ instituce;
- nadále bude plně respektována institucionální autonomie univerzit i akademické svobody.

Cílem **Tématu 2** je podnikat další kroky k překonání překážek bránících hlubší a flexibilnější spolupráci mezi VŠ institucemi. Pilotní výzva tedy podpoří tvorbu institucionalizovaných nástrojů pro snazší evropskou spolupráci, které umožní aliancím dělat společná strategická rozhodnutí, náborů studentů, kurikula, sdílet zdroje a kapacity (lidské, technické, výzkumné atp.). **Debiais-Sainton** opět zdůraznila, že:

- statut nebude náhražkou národního právního statutu, ale jeho dobrovolným doplňkem;
- statut není povinný a nebude prerekvizitou přístupu k EU fondům;
- každá aliance má jiné potřeby a úroveň, je proto potřeba vyvinout co nejflexibilnější nástroj.

PODPOŘENO
PROJEKTEM
MŠMT MS2102

U obou Témat plánuje Komise postupovat krok za krokem, v první fázi tedy bude testovat již existující řešení, posuzovat jejich funkčnost a proveditelnost, a teprve na základě reflexe bude postupovat dále.

Téma 1: Testování kritérií pro značku společného Evropského diplomu

Yann-Mael Bideau (GŘ EAC) následně přiblížil Téma 1 a kritéria zmíněné značky. Očekává se, že konsorcia v rámci pilotních projektů projdou své stávající společné programy a posoudí, zda odpovídají seznamu kritérií, nebo mají naopak problémy je naplnit. Mezi hlavní aktivity pilotních projektů tedy bude patřit zkoumání a testování relevance kritérií; navrhování doporučení k jejich vylepšení; vypracování návrhů vedoucích k rozvoji a implementaci společných Evropských diplomů v EU, což zahrnuje v první řadě spoluutváření evropských kritériích. Očekává se tedy zapojení také národních, regionálních a dalších autorit odpovědných za akreditaci.

Bideau zmínil, že Komise plánuje zapojit konsorcia také do přípravy šablony diplomu (také po vizuální stránce, fyzické či digitální). Dále budou udělovat značku studentům absolvujícím z těchto společných programů v době průběhu pilotního projektu. Následovat bude společná reflexe a zpětná vazba s návrhy na vylepšení kritérií i možnými scénáři pro udělování diplomů. Poslední fází projektu pak tvoří komunikace, diseminace a organizace závěrečné akce. Pilotní projekty by měly začít s aktivitami už začátkem příštího roku. Na to pak v roce 2024 naváže analýza ze strany EU.

Kritéria pro společné mezinárodní programy, jež budou testovat značku, se dělí do dvou kategorií:

- 1) **minimální kritéria** – představují minimální požadavky, které musí splnit všechny pilotní projekty;
- 2) **volitelná kritéria** – nemusí být všechna nutně testována.

Minimální kritéria

- zapojené VŠ instituce – programy jsou realizovány alespoň 2 VŠ institucemi ze 2 členských států;
- mezinárodní společný diplom – testovaný program vede k udělení společného diplomu (ten je definovaný jako jeden dokument uznávaný jako kvalifikace v různých členských státech – např. double nebo multiple diplomy tohle kritérium nesplňují);
- transparentnost vzdělávacích výsledků – program by měl využívat ECTS (*European Credit Transfer and Accumulation System*) a součástí diplomů by měl být také tzv. *diploma supplement*;
- zajištění kvality: interní a externí hodnocení kvality je vedeno v souladu s *European Standards and Guidelines* (ESG) a programy jsou akreditovány agenturou registrovanou v rámci EQAR;
- společné politiky programů – týkají se výběru, nábory a hodnocení studentů atp.;
- transnacionální kampus – studenti musí mít přístup ke službám různých VŠ institucí, jelikož jsou studenty všech zapojených VŠ, a to nejen během mobility;
- flexibilní a ukotvené nastavení studentské mobility – minimální fyzická mobilita ve výši 30 ECTS na úrovni Bc. a Mgr. a 6 měsíců na úrovni Ph.D.;
- multilingvismus – studenti musí být vystaveni alespoň 2 jazykům;
- využívání inovativních vzdělávacích způsobů;
- využívání systému monitorování výstupů absolventů;
- respektování inkluзивity a udržitelnosti.

Téma 2: Testování institucionalizovaných nástrojů pro evropskou spolupráci s cílem prozkoumat proveditelnost možného evropského právního statutu aliancí VŠ institucí

Tine Delva (GŘ EAC) následně prezentovala Téma 2. K vypsání této výzvy vedla Evropskou komisi poptávka VŠ sektoru, který volá po jednodušším data managementu, sdílení infrastruktury a zdrojů atp. Komise proto od pilotních projektů očekává, že budou zkoumat a reflektovat existující institucionální nástroje, jež mohou spolupráci na evropské úrovni usnadňovat, a vyhovět tak potřebám univerzitních aliancí a sítí (např. *European grouping of territorial cooperation* (EGTC) a *European Economic Interest Grouping* (EEIG)). Do procesu zkoumání a analýzy nástrojů by bylo ideální zapojit také veřejné autority na lokální, regionální a národní úrovni. Očekává se také vypracování návrhů na zlepšení stávajících

nástrojů a návrhů klíčových elementů pro tvorbu nových nástrojů. Poslední fází projektu je komunikace, diseminace a organizace závěrečné akce.

José-Lorenzo Vallés (EACEA) následně shrnul důležité elementy a specifika výzvy. Připomněl, že je určena nejen pro aliance a sítě VŠ institucí, ale vyzývá ke spolupráci také relevantní národní a regionální autority. Projekty budou trvat 12 měsíců. Na každé Téma je vyhrazen 1 milion eur, přičemž maximální příspěvek na projekt činí 200 tisíc eur a spolufinancování ze strany Komise bude ve výši 80 %. Komise si zároveň vyhrazuje právo v případě potřeby převádět rozpočet mezi jednotlivými Tématy. Úspěšní žadatelé mohou počítat s předfinancováním na začátku projektu ve výši 90 %, zbylých 10 % bude doplaceno na konci projektu. Grant bude založen na reálných nákladech, s výjimkou jednorázové částky 7 % na nepřímé náklady.

3

V textu výzvy jsou přesně vymezeny charakteristiky pro způsobilé země a účastníky, zejména, že žadatelé musí být právní subjekty (soukromé či veřejné) sídlící ve členském státě EU či třetí zemi přidružené k programu Erasmus+. Konsorcium musí obsahovat minimálně 2 VŠ instituce ze 2 různých zemí, které mají platnou ECHE (*Erasmus Charter for Higher Education*). Subjekty se mohou zapojit v roli řádných či přidružených partnerů (nejsou příjemci grantu), subdodavatelů nebo třetích stran poskytujících materiální příspěvky, ovšem koordinátorem může být jen VŠ instituce s platným ECHE.

Hodnocení žádostí bude probíhat od října 2022 do ledna 2023, výsledky by měly být známy v polovině ledna a hned poté, v rozmezí února až března, bude následovat podpis grantových dohod.

Tipy na přípravu žádosti

Iwona JABLONSKA (EACEA) provedla účastníky portálem [FTOP](#), kde se podávají žádosti a kde jsou k dispozici také šablony, modelová grantová dohoda a další informace. Připomněla, že ke každému Tématu je potřeba podat samostatnou žádost – tedy i v případě, že se chce konsorcium ucházet o grant v obou Tématech, musí připravit a podat dvě různé žádosti. Pro žadatele o Téma 1 je velice důležité přečíst si přílohu k textu výzvy s minimálními a volitelnými kritérii pro značku.

Jablonska doporučila stahovat šablony části B přímo ze systému a v každém případě dodržet limit 40 stran pro tuto část, jelikož na ostatní nebudou hodnotitelé brát ohled. V žádosti je potřeba v pracovním plánu dobře popsat výstupy a milníky, aby byl projekt jednoduše monitorovatelný a Komise měla včas přístup k výstupům. Je potřeba zohlednit také všechna kritéria způsobilosti a kritéria pro udělení grantu (*Award criteria*) uvedená v textu výzvy. Ačkoli minimální počet zapojených institucí jsou 2, právě po přečtení kritérií pro udělení grantů budou mít žadatelé jasnější představu o tom, jaké složení a charakter konsorcia Komise očekává. Zdůraznila také, že nebudou vyžadovány žádné další přílohy.

Q&A – Téma 1

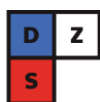
Q: Je možné navrhovat značku pro nové společné programy, které ještě neexistují?

Bideau: Evropská komise neočekává, že budou za účelem splnění těchto kritérií vznikat nové programy, naopak kritéria by měla být aplikována/testována pouze na již existujících programech. To také odpovídá tomu, že aktivity budou začínat začátkem roku 2023. Studenti těchto programů tedy budou dokončovat svá studia pravděpodobně v letním období, kdy se může také odehrávat udělování certifikátů značky EU diplomu.

Q: Může se testovat i na jiných inovativních způsobech vzdělávání, nebo jen na společných programech?

Bideau: V této výzvě se zaměřujeme na společné programy. Samozřejmě, pokud jsou vaše programy inovativnější než to, co navrhujeme v příloze, můžete to zahrnout do zpětné vazby a navrhnout zlepšení.

Q: Mohou se testovat také programy Erasmus Mundus Joint Masters nebo MSCA?

Bideau: Při vytváření kritérií jsme se inspirovali i těmito společnými programy, takže mezi nimi uvidíte spoustu podobností. Ovšem rozdíl je, že Erasmus Mundus je dotační program, kdežto tato výzva žádné programy financovat nebude. Pokud má konsorcium v rámci EMJM program odpovídající těmto kritériím, můžete určitě značku získat.

Q: Mohou se kritéria testovat i na virtuálních programech, virtuálních kampusech atp.?

Debiais-Sainton: Důležité je, zda splní minimální kritéria – a mezi ty patří povinná fyzická mobilita.

Q: Musí se kritéria testovat jen na studijních programech, nebo i na profesních programech?

Debiais-Sainton: V kritériích jsou uvedeny úrovně EQF 6, 7 a 8 (Bc., Mgr., Ph.D.), takže záleží, na jaké úrovni je daný profesní program poskytován.

Q: Měla by být značka udělena během projektu?

Bideau: Ano, studenti budou absolvovat kolem léta, takže instituce budou mít čas jim značku udělit.

Q&A – Téma 2

Q: Jaký je rozdíl mezi právním statusem a statutem (*legal status vs. statute*)?

Delva: Ve výzvě jsme se po konzultaci s členskými státy a Radou rozhodli používat *status*, protože má širší definici.

Q: Jaké přesně nástroje můžeme testovat, je nějaké omezení?

Delva: Musíte být schopni demonstrovat přidanou hodnotu EU, takže je třeba testovat nástroj využitelný VŠ sektorem na evropské úrovni. V textu výzvy jsou určité příklady nástrojů, o které je zájem.

Q: Mohou se účastnit Tématu 2 aliance, které už právní status testují?

Delva: Doporučuji dané alianci spojit se s EACEA, jelikož není možné mít dvojité financování stejné aktivity – ovšem tohle je potřeba posoudit individuálně s grantovou dohodou.

Q&A – Téma 1 i 2

Q: Mohou se účastnit také VŠ instituce, které nejsou součástí aliancí Evropských univerzit?

Debiais-Sainton: Ano, pilot je otevřen jakémukoli partnerství. Čekáme, že se přihlásí ty aliance a sítě, které jsou na tuto fázi připravené.

Q: Jaké zapojení se očekává od národních autorit? Mají být řádnými partnery?

Debiais-Sainton: Od projektů očekáváme, že se zaměří na prozkoumávání dalšího kroku – tedy jak přistoupit od značky ke společnému diplomu – právě k tomu potřebujeme národní autority. Mohou se zapojit jako řádní i přidružení partneři. Důležité je mít také geograficky diverzifikované konsorcium.

Q: Mohou se národní autority účastnit více projektů?

Debiais-Sainton: Ano, není zde žádné omezení, pokud na to samozřejmě mají kapacitu.

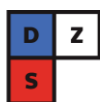
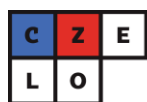
Q: Je Ukrajina momentálně způsobilou zemí?

Debiais-Sainton: Ne, výzva je jen pro programové země.

Q: Je geografické vyvážení kritériem způsobilosti?

Vallés: Ne, ale je to součástí kritérií k udělení grantu.

Q: Může VŠ instituce být příjemcem v několika různých návrzích?

Jablonska: Žádné omezení ve výzvě není, takže VŠ instituce může být zapojena do více projektů, pokud to její kapacita dovolí. Záleží také na způsobu účasti.

Q: Jak bude probíhat reportování progresu?

Jablonska: Bude to standartní postup jako pro ostatní EU projekty. Je důležité mít operační kapacitu a dodržovat časový rámeček. Takže je potřeba mít dobře nastavené milníky, výstupy a projektové fáze.

Q: Může být do projektu zapojena i instituce bez ECHE?

Vallés: Podmínkou jsou 2 VŠ instituce s platnou ECHE – ty další, pokud nejsou VŠ, nemusí mít ECHE.

Q: Může se do výzvy zapojit jakákoli VŠ instituce?

Debiais-Sainton: Ano, pokud má ECHE.